

بنابراین، گردشگری را می‌توان به صورت ترکیبی از فعالیت‌ها، خدمات، سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها، ضوابط، معیارها و کالاهایی تعریف کرد که برای تحقق سفر گردشگر ضرورت دارد.

صنعت گردشگری علاوه بر نقش و تأثیر بسزای آن در ابراز هویت ملی و ایجاد امنیت اجتماعی، موجب ارتقای ابعاد وسیع اقتصادی از جمله ایجاد فرصت‌های شغلی، درآمدزایی، کاهش فقر و گسترش عدالت اجتماعی و رفاه در جامعه می‌شود و توسعه صنعت گردشگری مقدمه‌ای برای توسعه سرمایه‌گذاری در دیگر بخش‌های اقتصادی است که لازمه آن حضور در زنجیره جهانی گردشگری و نظام‌های بزرگ سامان‌یافته است.

از سوی دیگر بر اساس قانون تشکیل و اداره مناطق آزاد و ویژه اقتصادی این مناطق به منظور پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین‌المللی و تحرک در اقتصاد منطقه‌ای و تولید و پردازش کالا، انتقال فن‌آوری، افزایش صادرات غیرنفتی، ایجاد اشتغال مولد و جلب و تشویق سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، صادرات مجدد، عبور خارجی (ترانزیت) و انتقال کالا (ترانشیب) تأسیس

گردشگری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی: ضرورت و راهکارها

سردبیر

← گردشگری مجموعه و منظومه‌ای متشکل از گردشگر، عرضه‌کنندگان خدمات و کالا، دولت و جامعه میزبان می‌باشد که با یکدیگر در تعامل و ارتباط هستند. هدف از گردشگری جلب و جذب گردشگر است.

شده‌اند و یکی از کارکردهای این مناطق به منظور تأمین و تحقق اهداف فوق گردشگری و جذب گردشگر است.

بنابراین بررسی علمی و کارشناسی کارکرد گردشگری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ضرورت دارد و ضرورت آن دوچندان می‌شود هنگامی که می‌بینیم رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری بر مسند سرپرستی مرکز امور مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تکیه زده، بهار نوروزی فرامی‌رسد و مناطق قاعدتاً باید برای پذیرایی گردشگران داخلی و خارجی آمادگی لازم و کافی را دارا باشند.

به طور کلی صنعت توریسم از دو جهت دارای اهمیت است: اولاً موجبات آشنایی مردم با دیگر فرهنگ‌ها، نژادها، اقوام، سرزمین‌ها، گویش‌ها و ... را فراهم می‌نماید. ثانیاً از نظر اقتصادی یکی از منابع درآمد و ارزش محسوب می‌شود که امروزه جنبه اقتصادی این صنعت بیشتر مورد توجه است.

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ایران دارای مجموعه وسیعی از فرصت‌های گردشگری هستند. آثار تاریخی و جاذبه‌های طبیعی مناطق از جمله فرصت‌ها و امکاناتی است که اگر درست و به موقع مورد برنامه‌ریزی و بهره‌برداری قرار گیرد می‌تواند به گنجینه‌ای برای کشور و تحقق اهداف مناطق تبدیل شود.

استفاده از مدیران متخصص صنعت گردشگری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به منظور برنامه‌ریزی و ارائه راهکارهای مناسب ضروری به نظر می‌رسد. تبلیغات صحیح و اطلاع‌رسانی وسیع نیز از دیگر راهکارهای عملی است که در زمینه جذب گردشگر می‌تواند بسیار مفید واقع شود. ارائه تبلیغات داخلی و خارجی جهت به تصویر کشاندن امکانات و استعدادهای

نمودن خانه‌های فرهنگ ایران در کشورهای مختلف و ایجاد زمینه‌های لازم در سفارتخانه‌های خارج از کشور برای ارائه درست این جاذبه‌ها برای علاقمندان سفر به ایران و استفاده از برنامه‌های تلویزیونی در جهت معرفی جاذبه‌های گردشگری و سرمایه‌گذاری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و همچنین شناساندن مزیت‌های این مناطق بسیار ضروری است.

سرمایه‌گذاری در زمینه ساخت هتل، اقامتگاه، رستوران و مراکز خرید مدرن و مطابق با استانداردهای روز دنیا می‌تواند در جذب گردشگر مفید باشد. در ضمن، اقامتگاه‌ها، هتل‌ها، مراکز سیاحتی و واحدهای ارائه‌کننده خدمات گردشگری باید با رویه‌ای یکسان فعالیت کنند تا بتوانند خدمات مطلوب‌تر و باکیفیت‌تری ارائه دهند.

مناطق گردش‌پذیر، اماکن تاریخی، جاذبه‌های طبیعی و گردشگری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی باید به خوبی شناسایی شده، در سایت‌های گردشگری جهانی به صورت مصور معرفی شوند.

جاذبه‌های دست‌ساز و مصنوعی مثل آسمانخراش‌های بزرگ، پل‌های طولی، تونل‌های زیرآب، آکواریوم‌های بزرگ دریایی و... تلفیق فن‌آوری با جاذبه‌های طبیعی، جاذبه‌های دست‌ساز را خلق می‌کند که می‌تواند در جذب گردشگر مؤثر باشد.

بنابراین، امید است مدیران مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با یک برنامه جامع و استراتژیک و همچنین هدف‌ها و سیاست‌های مشخص، بتوانند پذیرای تعداد بیشتری از گردشگران داخلی و خارجی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بوده، منجر به جذب سرمایه‌گذاری بیشتر در این مناطق شوند. □

طبیعی و جاذبه‌های متنوع توریستی و شناخت عمقی فرهنگ‌ها، خرده فرهنگ‌ها، تمدن، تاریخ و حیات اجتماعی - اقتصادی مناطق در توسعه صنعت توریسم بسیار مؤثر خواهد بود. استفاده از وسایل ارتباط جمعی مانند تلویزیون، رادیو، تلفن، پست و برگزاری کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های فرهنگی و هنری و همچنین شرکت در جشنواره‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی بسیار مهم می‌باشند. به طوری که شاهد هستیم هنگامی که منطقه آزاد ارس در نمایشگاه گردشگری میلان در ایتالیا شرکت می‌کند، می‌تواند با ۵ گروه مختلف سرمایه‌گذار مذاکره کند.

استفاده از شیوه‌ها و روش‌های مدرن در تبلیغات برای معرفی جاذبه‌های توریستی و گردشگری کشور و شرکت در نمایشگاه‌های سیاحتی معروف جهان و فعال

